

Warszawa, dnia 24 stycznia 2019 r.

Poz. 142

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII¹⁾**

z dnia 10 stycznia 2019 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać instalacje pomiarowe do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda, oraz szczegółowego zakresu badań i sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych²⁾

Na podstawie art. 9a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach (Dz. U. z 2018 r. poz. 376, 650, 1338, 1480 i 1669) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać instalacje pomiarowe do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda, oraz szczegółowego zakresu badań i sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych (Dz. U. z 2008 r. poz. 23 oraz z 2010 r. poz. 1238) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wymagania w zakresie wykonania i charakterystyk metrologicznych instalacji pomiarowych do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda;
- 2) szczegółowy zakres badań i sprawdzeń wykonywanych podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowych do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda;
- 3) wymagania w zakresie warunków właściwego stosowania instalacji pomiarowych do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda.”;

2) w § 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) na podstawie decyzji zatwierdzenia typu wydanych przed dniem 7 stycznia 2007 r. lub legalizacji pierwotnej”;

3) w § 4 pkt 3c otrzymuje brzmienie:

„3c) sprzedaż konsumencka – umowę sprzedaży zawartą przez kupującego będącego konsumentem, przy której podstawą do ustalenia ceny jest wynik pomiaru dokonanego instalacją pomiarową”;

4) tytuł rozdziału 2 otrzymuje brzmienie:

„Wymagania w zakresie wykonania i charakterystyk metrologicznych instalacji pomiarowych”;

¹⁾ Minister Przedsiębiorczości i Technologii kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Przedsiębiorczości i Technologii (Dz. U. poz. 93).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 5 lipca 2018 r., pod numerem 2018/320/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża dyrektywę (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (ujednolicenie) (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

5) w § 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na instalacji pomiarowej, o której mowa w § 2 pkt 1, powinny być naniesione w sposób trwały następujące oznaczenia:

- 1) nadany znak zatwierdzenia typu;
- 2) znak producenta;
- 3) numer seryjny i rok produkcji;
- 4) klasa dokładności instalacji pomiarowej;
- 5) dawka minimalna;
- 6) minimalny strumień objętości lub masy cieczy;
- 7) maksymalny strumień objętości lub masy cieczy;
- 8) minimalne i maksymalne ciśnienie robocze;
- 9) rodzaj cieczy lub graniczne wartości lepkości kinetycznej i dynamicznej, jeżeli nie wynikają one z rodzaju cieczy;
- 10) zakres temperatury mierzonej cieczy, jeżeli możliwe jest mierzenie cieczy o temperaturze niższej niż -10°C lub wyższej niż $+50^{\circ}\text{C}$.”;

6) po § 5 dodaje się § 5a w brzmieniu:

„§ 5a. 1. Wartość bezwzględna różnicy pomiędzy zaprogramowaną wartością objętości a wartością objętości wskazaną po zakończeniu pomiaru w znamionowych warunkach użytkowania nie może być większa od wartości odchylenia dawki lub należności minimalnej.

2. Wartość bezwzględna różnicy pomiędzy należnością określoną na wydruku a należnością obliczoną na podstawie ceny jednostkowej i wskazanej objętości cieczy nie może być większa od połowy wartości odchylenia należności minimalnej w przypadku liczydła o ruchu ciągłym elementu wskazującego lub połowy wartości działki elementarnej liczydła należności w przypadku liczydła o ruchu przerywanym elementu wskazującego.

3. Wartość bezwzględna różnicy pomiędzy należnością wskazaną przez urządzenie wskazujące należność i należnością obliczoną na podstawie ceny jednostkowej i wskazanej objętości cieczy nie może być większa od połowy wartości odchylenia należności minimalnej w przypadku liczydła o ruchu ciągłym elementu wskazującego lub połowy wartości działki elementarnej liczydła należności w przypadku liczydła o ruchu przerywanym elementu wskazującego.”;

7) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. 1. Względne błędy graniczne dopuszczalne wskazań liczników i instalacji pomiarowych w zależności od klasy dokładności określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Błędy graniczne dopuszczalne instalacji pomiarowej w zależności od jej klasy dokładności określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia stosuje się również do wskazań przeliczonych.

3. Błędy graniczne dopuszczalne wskazań przeliczonych spowodowane przez przelicznik wynoszą $\pm (A - B)$, gdzie A i B są wartościami określonymi w wierszach A i B tabeli określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

4. Dla części przelicznika, które mogą być sprawdzane oddzielnie, błędy wskazań współpracujących przyrządów pomiarowych określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.”;

8) w § 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wartości względnych błędów granicznych dopuszczalnych dla wskazań objętości cieczy równych wartości dawki minimalnej równej lub większej niż 2 dm^3 są dwukrotnie większe od wartości, o których mowa w § 6 ust. 1.”;

9) uchyla się § 7a–7c;

10) § 7d otrzymuje brzmienie:

„§ 7d. Instalacje pomiarowe, o których mowa w § 2 pkt 1, powinny być stosowane zgodnie z przeznaczeniem i warunkami wynikającymi z oznaczeń zamieszczonych na danej instalacji pomiarowej, a jeżeli z tych oznaczeń nie wynikają warunki właściwego stosowania, zgodnie z warunkami określonymi w decyzji zatwierdzenia typu lub warunkami określonymi przez producenta instalacji pomiarowej.”;

11) tytuł rozdziału 3 otrzymuje brzmienie:

„Szczegółowy zakres badań i sprawdzeń wykonywanych podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowych”;

- 12) w § 8:
- a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowych, o których mowa w § 2 pkt 1, należy sprawdzić:”;
 - b) uchyla się ust. 2;
- 13) w § 9:
- a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do gazu ciekłego propan-butan, montowanej na cysternie samochodowej, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:”;
 - b) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do gazu ciekłego propan-butan, służącej do napełniania cystern, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:”;
 - c) w ust. 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do cieczy kriogenicznych należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale:”;
 - d) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:
„3a. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do przyjmowania mleka należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:
 - 1) zawartego w przedziale od $0,9 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – trzy pomiary;
 - 2) Q_{Rmax} , dla objętości cieczy równej wartości dawki minimalnej – trzy pomiary.3b. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do wydawania mleka należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale:
 - 1) od $0,9 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – trzy pomiary;
 - 2) od Q_{min} do Q_{Rmax} , dla objętości cieczy równej wartości dawki minimalnej – trzy pomiary.”;
 - e) w ust. 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do cieczy, z wyłączeniem gazu ciekłego propan-butan i cieczy kriogenicznych, montowanej w rurociągu, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale:”;
 - f) w ust. 5 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do cieczy, z wyłączeniem gazu ciekłego propan-butan i cieczy kriogenicznych, służącej do napełniania cystern, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:”;
 - g) w ust. 6 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do cieczy, z wyłączeniem gazu ciekłego propan-butan i cieczy kriogenicznych, służącej do tankowania samolotów, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:”;
 - h) w ust. 7 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do cieczy, z wyłączeniem gazu ciekłego propan-butan i cieczy kriogenicznych, montowanej na cysternie samochodowej, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:”;
 - i) w ust. 8 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej służącej do przyjmowania cieczy innych niż woda, niewymienionych w ust. 1–7, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:”;
 - j) w ust. 9 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej służącej do wydawania cieczy innych niż woda, niewymienionych w ust. 1–7, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale:”;
 - k) uchyla się ust. 10,
 - l) uchyla się ust. 12,
 - m) uchyla się ust. 14;

- 14) w § 10:
- a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej, o której mowa w § 2 pkt 1, w zakresie sprawdzenia poprawności działania urządzenia kasującego wchodzącego w skład urządzenia wskazującego należność i urządzenia wskazującego objętość, należy sprawdzić, czy:”;
 - b) w ust. 2:
 - wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej, o której mowa w § 2 pkt 1, w zakresie sprawdzenia poprawności działania programatora należy:”;
 - pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) określić różnicę pomiędzy zaprogramowaną wartością objętości a wartością objętości wskazaną po zakończeniu pomiaru;”;
 - c) w ust. 3:
 - wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej, o której mowa w § 2 pkt 1, w zakresie sprawdzenia poprawności działania drukarki należy sprawdzić, czy:”;
 - w pkt 3 lit. c otrzymuje brzmienie:
„c) należnością określoną na wydruku a należnością obliczoną na podstawie ceny jednostkowej i wskazanej objętości cieczy, na podstawie jednego pomiaru, nie przekracza wymaganej wartości.”;
- 15) uchyla się § 11;
- 16) § 12 otrzymuje brzmienie:
„§ 12. Podczas legalizacji ponownej odmierzacza paliw ciekłych innych niż gazy ciekłe lub odmierzacza gazu ciekłego propan-butan, będących instalacjami pomiarowymi, o których mowa w § 2 pkt 1, należy określić różnicę pomiędzy należnością wskazaną przez urządzenie wskazujące należność i należnością obliczoną na podstawie ceny jednostkowej i wskazanej objętości cieczy, na podstawie jednego pomiaru.”;
- 17) w § 13 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Podczas legalizacji ponownej odmierzacza paliw ciekłych innych niż gazy ciekłe lub odmierzacza gazu ciekłego propan-butan, będących instalacjami pomiarowymi, o których mowa w § 2 pkt 1, należy porównać wskazanie odmierzacza z wydrukiem urządzenia wtórnego, jeżeli urządzenie takie jest podłączone do odmierzacza.”;
- 18) po § 13 dodaje się § 13a w brzmieniu:
„§ 13a. W przypadku instalacji pomiarowej, o której mowa w § 2 pkt 1, z wyłączeniem instalacji pomiarowej, której typ został zatwierdzony na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach, nie wykonuje się czynności określonych w § 10 ust. 1 pkt 2 lit. b i c, ust. 2 pkt 2 lit. b i ust. 3 pkt 3 lit. a.”;
- 19) w § 14 w ust. 1 w pkt 2 w lit. f kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. g w brzmieniu:
„g) wartości względnych błędów wskazań współpracujących przyrządów pomiarowych, jeżeli są stosowane.”;
- 20) w § 15:
- a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej montowanej w rurociągu należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale:”;
 - b) w ust. 7 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do cieczy z wyłączeniem gazu ciekłego propan-butan, w tym gazu skroplonego (LPG), służącej do napełniania albo opróżniania statków, cystern kolejowych albo samochodowych, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:”;
 - c) w ust. 8 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do przyjmowania mleka należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:”;
 - d) w ust. 9 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do wydawania mleka należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale:”;

- e) w ust. 10 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do gazu ciekłego propan-butan, w tym gazu skroplonego (LPG), służącej do napełniania cysterny kolejowej albo samochodowej, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości.”
- f) w ust. 11 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do cieczy kriogenicznych należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale.”
- g) dodaje się ust. 13 i 14 w brzmieniu:
„13. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowych służących do przyjmowania cieczy innych niż woda, niewymienionych w ust. 1–12, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:
1) zawartego w przedziale od $0,9 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – pięć pomiarów;
2) Q_{Rmax} , dla objętości cieczy równej wartości dawki minimalnej – pięć pomiarów.
14. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowych służących do wydawania cieczy innych niż woda, niewymienionych w ust. 1–12, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale:
1) od $0,9 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – trzy pomiary;
2) od $0,5 Q_{Rmax}$ do $0,7 Q_{Rmax}$ – trzy pomiary;
3) od Q_{min} do Q_{Rmax} , dla objętości cieczy równej wartości dawki minimalnej – trzy pomiary.”
- 21) w § 16 w ust. 1:
a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) wskazania urządzeń wchodzących w skład instalacji pomiarowej są prawidłowe.”;
b) w pkt 6 lit. c otrzymuje brzmienie:
„c) należnością określoną na wydruku a należnością obliczoną na podstawie ceny jednostkowej i wskazanej objętości cieczy nie jest większa od odchylenia należności minimalnej, z zastrzeżeniem że dopuszczalna jest różnica w wysokości 1 grosza.”;
- 22) w § 17:
a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Jeżeli instalacja pomiarowa w rurociągu jest wyposażona w elementy umożliwiające jej podłączenie do wzorca objętości, podczas legalizacji ponownej sprawdzenia dokonuje się za pomocą podłączonego do instalacji pomiarowej wzorca objętości.”;
b) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Jeżeli instalacja pomiarowa w rurociągu nie jest wyposażona w elementy umożliwiające jej podłączenie do wzorca objętości, podczas legalizacji ponownej.”;
- 23) § 18 otrzymuje brzmienie:
„§ 18. Badania i sprawdzenia wykonywane podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowych są przeprowadzane w miejscu ich zainstalowania lub miejscu ich użytkowania, z zastrzeżeniem § 17 ust. 2.”;
- 24) załącznik do rozporządzenia otrzymuje oznaczenie załącznika nr 1 i brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia;
- 25) dodaje się załącznik nr 2 do rozporządzenia w brzmieniu określonym w załączniku nr 2 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Do legalizacji ponownej instalacji pomiarowych do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Przedsiębiorczości
i Technologii z dnia 10 stycznia 2019 r. (poz. 142)

Załącznik nr 1**WZGLĘDNE BŁĘDY GRANICZNE DOPUSZCZALNE WSKAZAŃ LICZNIKÓW I INSTALACJI POMIAROWYCH
W ZALEŻNOŚCI OD KLASY DOKŁADNOŚCI**

Błąd graniczny dopuszczalny	Klasa dokładności				
	0,3	0,5	1,0	1,5	2,5
(A) Instalacje pomiarowe	0,3%	0,5%	1,0%	1,5%	2,5%
(B) Liczniki	0,2%	0,3%	0,6%	1,0%	1,5%

BŁĘDY WSKAZAŃ WSPÓLPRACUJĄCYCH PRZYRZĄDÓW POMIAROWYCH
W PRZYPADKU ODDZIELNEGO SPRAWDZANIA CZĘŚCI PRZELICZNIKA

Błąd graniczny dopuszczalny	Klasa dokładności instalacji pomiarowej				
	0,3	0,5	1,0	1,5	2,5
Temperatura	$\pm 0,3^{\circ}\text{C}$	$\pm 0,5^{\circ}\text{C}$			$\pm 1,0^{\circ}\text{C}$
Ciśnienie	mniejsze niż 1 MPa: ± 50 kPa od 1 MPa do 4 MPa: $\pm 5\%$ większe niż 4 MPa: ± 200 kPa				
Gęstość	± 1 kg/m ³	± 2 kg/m ³			± 5 kg/m ³